

Aarhus byråds journalsager (J. Nr. 299-1904)

Originalt emne

Belysningsvæsen

Belysningsvæsen/Elektriske Ledninger, Installationer og Leverancer

Sundhedsvæsen

Sundhedsvæsen/Sindssyge, Sindssygeanstalt

Uddrag fra byrådsmødet den 2. februar 1905 - side 1

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 299-1904)

Fra Elektricitetsudvalget

forelaa følgende Indstilling i Anledning af en fra Justitsministeriet modtaget Forespørgsel om Vil-kaarene for en eventuel Forsyning af Sindssyge-anstalten med elektrisk Belysning:

"Aarhus Kommune er villig til at forsyne Sindssygeanstalten med elektrisk Belysning fra det kommunale Værk paa følgende Betingelser: At Sindssygeanstalten kontraktmæssig forpligter sig til at tage sin Belysning fra Aarhus Kommune i et Tidsrum af 20 Aar og et aarligt Forbrug af ikke under 20,000 Killowattimer, som svarer til c. 400 samtidig brændende Lamper.

Kommunen paatager sig da Udgiften, der vil medgaa for at føre elektrisk Strøm ud til Anstalten, med Undtagelse af Installationen og Lamperne paa selve Anstalten. Prisen pr. Killowattime 40 Øre med 25 % Rabat.

Kommunens Bestyrer af Gas- og Elektricitetsværket henleder Opmærksomheden paa, at det vilde være til stor Fordel for Anstalten at beholde den nuværende Gasledning og benytte Gas paa Steder, hvor det ikke er nødvendigt at have Elektricitet.

Anstalten vilde i dette Tilfælde ikke faa anden Anlægsudgift end Installationen til ca. 400 samtidig brændende Lamper, som vil andrage c.

15,000Kr. Ved dette Arrangement vil Gassen kunne tjene som fortrinlig Reserve i Tilfælde af Forstyrrelse paa Elektricitetens Omraade."

Schourup skulde ganske kort give nogle Oplysninger om Sagens Forhistorie. Sindssygeanstaltens Direktion havde i sin Tid henvendt sig til Justitsministeriet oin Forbedring af Belysningsforholdene paa Anstalten. Da Sagen behandledes i Finansudvalget, var imidlertid Folketingsmand Harald Jensen kommet paa den Tanke, at det maaske kunde blive en Forretning for Aarhus Kommune at levere Elektricitet til Belysning af Anstalten, og han havde i den Anledning sat sig i Forbindelse med Taleren som Formand for Elektricitetsudvalget, efterat det havde vist sig, at Justitsministeren stillede sig ret velvillig over for Tanken om paa denne Maade at indføre elektrisk Belysning paa Anstalten, men ønskede et Overslag over Bekostningen herved, inden der toges Stilling til Sagen. Taleren havde fundet det rettest, at det var Direktionen for Anstalten, der satte sig i Bevægelse for at tilvejebringe de nødvendige Oplysninger med Hensyn til Bekostningen ved Indførelse af elektrisk Belysning, men dette havde den imidlertid ikke villet. Nu forelaa derimod en direkte Forespørgsel fra Ministeriet om, paa hvilke Vilkaar Kommunen vilde forsyne Anstalten med elektrisk Belysning. Han skulde tilraade, at man svarede Ministeriet i Overensstemmelse med den foreliggende Indstilling fra Udvalget; gik Ministeriet ind paa de af Udvalget foreslaaede Vilkaar, vilde det sikkert blive en god Forretning for Kommunen. Paa den anden Side troede han ikke, at man kunde sætte Prisen lavere end foreslaaet i Indstillingen, nemlig 30 Øre pr. Kilowatt, naar Hensyn toges til, at man skulde forrente og amortisere den Kapital, Anlægget af Ledningen derud vilde andrage; alene Kablet vilde koste ca.

50,000Kr. Han havde fornylig haft en Samtale med Overlægen ved Anstalten, der ønskede Oplysning om de Vilkaar, Kommunen vilde stille for Leveringen af Elektricitet, noget Taleren imidlertid ikke havde ment at kunne meddele, forinden Sagen havde været for i Byraadet. Overlægen havde ved den Lejlighed slaaet paa, at det billigste vist vilde blive, om Anstalten selv forsynede sig med Elektricitet, ligesom han havde anført, at der andetsteds kun betalt 9 Øre pr. Kilowatt for Elektricitet, men Taleren skulde dertil sige, dels at der næppe kunde blive Tale om, at Anstalten kunde være sit eget Elektricitetsværk, dels at det, hvor Prisen paa Elektricitet var saa lav som nævnt, skyldtes, at man overhovedet ikke forrentede

eller amortiserede vedkommende Anlægs Opførelsessum.

Nørgaard var af den Anskuelse, at Forslaget i den fra Udvalget foreliggende Form saa meget tiltalende ud. Efter en af ham foretagen Beregning vilde Kommunen, naar man regnede med et aarligt Forbrug af 20,000 Kilowatt, og forrentede og amortiserede det paagældende Kables Anlægssum i 20 Aar, dog kunne have c. 1 7-t Øre pr. Kilowatt for den leverede Elektricitet. Efterhaanden vilde man formentlig ogsaa med den stigende Bebyggelse nord for Byen faa god Brug for Kablet derude. Han vilde anbefale Forslaget i Betragtning af, at det formentlig vilde blive en god Forretning for Kommunen.

Vestesen kunde gaa med til Forslaget, forudsat at man ikke havde forregnet sig med Prisen, der forekom ham noget lav.

Schourup skulde oplyse, at der i Indstillingen ganske vist var regnet med et aarligt Forbrug af 20,000 Kilowatt, men Anstalten kom sikkert til at bruge c. 40,000 Kilowatt, og derfor vilde det i Virkeligheden blive en bedre Forretning for Kommunen, end man maaske i Øjeblikket troede,

Filtensborg vilde ogsaa gerne tiltræde Forslaget, idet han gik ud fra, at Leveringen af Elektricitet til Anstalten vilde blive en god Forretning for Byen. Der vilde jo imidlertid medgaa et ret betydeligt Beløb til Anlæg af Ledning derud, og han vilde derfor spørge Udvalget, om man havde dette Beløb, ligesom han ønskede oplyst, om Levering af Strøm til den ommeldte Anstalt kunde fremskynde en Udvidelse af Elektricitetsværket.

Lottrup var sikker paa, at man trygt kunde følge Udvalgets Indstilling; naar man havde sat Prisen saa lavt og kun anslaaet Forbruget til

20.000 Kilowatt aarligt, var dette sket for at gøre Forslaget saa indbydende som muligt for Anstalten. Han troede ikke, at en Udvidelse af Elektricitetsværket vilde blive nødvendig af Hensyn til Forsyningen af den omhandlede Anstalt med elektrisk Lys.

Nørgaard nærede i og for sig de samme Betænkeligheder som Filtensborg, men stolede paa, at Elektricitetsværket var en Institution, der nok kunde klare den økonomiske Side af Sagen.

Formanden paapegede det hensigtsmæssige i en Forandring af Forslagets Tekst, saaledes at det utvetydigt fremgik, at Anstalten i det nævnte Tidsrum var forpligtet til at tage saavel sin elektriske Belysning som sin Gasbelysning fra Kommunen da det jo var Meningen delvis at beholde Gasbelysningen derude.

Thomsen forespurgte, om Anstalten var berettiget til at ophøre med Brugen af Elektricitet, naar man blev ked af det, da det i saa Tilfælde forekom ham at være en mere tvivlsom Forretning for Kommunen at bekoste en Ledning derud.

Schourup havde intet mod den af Formanden foreslaaede redaktionelle Ændring, selv om Forslagets Tekst i og for sig forekom ham tilstrækkelig tydelig. Han skulde paa den dertil givne Anledning gøre opmærksom paa, at Anstalten efter Forslaget i 20 Aar var forpligtet til at tage elektrisk Strøm fra Kommunen. Naturligvis havde Udvalget tænkt paa, hvorfra man skulde tage det til Anlæget nødvendige Beløb; selv om man ikke havde dette liggende lige i Øjeblikket, kunde Kommunen vel nok foreløbig gøre dette Udlæg. Forsyningen af Anstalten med elektrisk Lys vilde næppe bevirke nogen Udvidelse af Elektricitetsværket; noget andet vart at det formentlig i den nærmeste Fremtid vilde blive nødvendigt at udvide dettes Akkumulator - Batteri, men dette maatte ske, hvad enten man overtog Leveringen af Elektricitet til Sindssygeanstalten eller ikke.

Udvalgets Indstilling tiltraadtes med den af Formanden foreslaaede Tekst-Ændring.